

Βρυξέλλες, 20 Νοεμβρίου 2020
(OR. en)

13188/20

CFSP/PESC 1024
CSDP/PSDC 580
COPS 413
EUMC 225
POLMIL 178

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12659/20

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική επισκόπηση της PESCO 2020

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική επισκόπηση της PESCO 2020, όπως εγκρίθηκαν με γραπτή διαδικασία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ PESCO 2020

Το Συμβούλιο εγκρίνει τα αποτελέσματα της στρατηγικής επισκόπησης της PESCO για το 2020, ως έχουν στο έγγραφο του παραρτήματος.

Στρατηγική επισκόπηση της PESCO 2020

Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία (PESCO) δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 και αποτελεί ριζική αλλαγή στην αμυντική συνεργασία εντός της Ένωσης — αποβλέποντας στις πλέον απαιτητικές αποστολές και συμβάλλοντας στην εκπλήρωση του ενωσιακού επιπέδου φιλοδοξίας (LoA) στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, όπως συμφωνήθηκε από το Συμβούλιο το Νοέμβριο του 2016. Αποτελείται από 25 συμμετέχοντα κράτη μέλη (σΚΜ) τα οποία έχουν αναλάβει αμοιβαίως 20 δεσμευτικότερες υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΕ. Εντός του θεσμικού και νομικού πλαισίου της PESCO, τα σΚΜ προωθούν την εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων επιδεικνύοντας θετική τάση στις αμυντικές δαπάνες. Έχουν δρομολογηθεί σαράντα επτά συνεργατικά έργα, εκ των οποίων δώδεκα ήδη αποφέρουν απτά αποτελέσματα ή προσεγγίζουν την αρχική επιχειρησιακή τους ικανότητα. Η συνοχή μεταξύ της PESCO και ιδίως της Συντονισμένης Ετήσιας Επανεξέτασης στον τομέα της Άμυνας (CARD) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (ETA) και των προδρόμων του προωθεί την καλύτερη χρήση περιορισμένων πόρων, αυξάνοντας την κοινή ανάπτυξη των δυνατοτήτων που απαιτούνται για την ασφάλεια της Ευρώπης. Διάφορες δράσεις που σχετίζονται με έργα PESCO έλαβαν το 2019 χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας (EDIDP).

Η PESCO είναι ένα ισχυρό εργαλείο που μπορεί να συμβάλει ώστε να αυξηθούν οι επενδύσεις στον τομέα της άμυνας, να ενισχυθεί η κοινή ανάπτυξη δυνατοτήτων και να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα αναπτύξιμων και διαλειτουργικών δυνάμεων, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 10 και αναγνωρίζοντας την αρχή του ενιαίου συνόλου δυνάμεων. Οι δυνάμεις αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν από σΚΜ εντός του πλαισίου της ΕΕ, για εθνικές ανάγκες, καθώς και σε διαφορετικά πλαίσια, όπως ο ΟΗΕ και το NATO. Ως εκ τούτου, η δεύτερη αρχική φάση (2021-2025) της PESCO θα πρέπει να βασιστεί στην μέχρι στιγμής σημειωθείσα πρόοδος, περιλαμβάνοντας και τομείς όπου απαιτείται βελτίωση και εργαζόμενη προς επίτευξη απτών αποτελεσμάτων.

Εισαγωγή

1. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 της 11ης Δεκεμβρίου 2017 που θέσπισε τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, στα τέλη του 2019 ξεκίνησε μια διαδικασία στρατηγικής επισκόπησης της PESCO (PSR) και αναπτύχθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του 2020 για να εξετάσει το ενδεχόμενο επικαιροποίησης και, εάν χρειαστεί, ενίσχυσης των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων υπό το πρίσμα των επιτευγμάτων της PESCO, ώστε να αντικατοπτρίζεται το εξελισσόμενο περιβάλλον ασφάλειας της Ένωσης. Αυτό έδωσε την ευκαιρία στα σΚΜ να αξιολογήσουν τι έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων καθώς και έργων στο τέλος της πρώτης αρχικής φάσης (2018-2020).
2. Στόχος του παρόντος εγγράφου είναι το Συμβούλιο να ολοκληρώσει την PSR υπό την ηγεσία των σΚΜ και να παράσχει καθοδήγηση για την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025) όσον αφορά τον γενικό στόχο, τους βασικούς στόχους πολιτικής, τις διαδικασίες που συνδέονται με την PESCO, καθώς και κίνητρα για να βελτιωθεί η εκπλήρωση των δεσμεύσεων, ιδίως όταν ο Υπάτος Εκπρόσωπος αξιολόγησε και το Συμβούλιο επισήμανε ότι η πρόοδος είναι ανεπαρκής, ιδίως όσον αφορά επιχειρησιακές δεσμεύσεις και όσες σχετίζονται με την ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση.
3. Το Συμβούλιο συμφωνεί με τα αποτελέσματα των συζητήσεων οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί μεταξύ των σΚΜ με την υποστήριξη της γραμματείας της PESCO από το Δεκέμβριο του 2019 και μετά, υπογραμμίζοντας ότι οι δεσμευτικότερες υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει αμοιβαίως τα σΚΜ έχουν αποδειχθεί ότι συνιστούν μία σταθερή κατευθυντήρια γραμμή για να διασφαλισθεί συνεπής υλοποίηση της PESCO και άρα δεν πρέπει να αλλάξουν στο πλαίσιο της τρέχουσας στρατηγικής επισκόπησης της PESCO. Πρόσθετα αποτελέσματα σχετικά με τα έργα και τις διαδικασίες / μεθόδους εργασίας παρουσιάζονται στο προσάρτημα 1.
4. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον κατάλογο των εν εξελίξει έργων PESCO που παρουσιάζονται στο προσάρτημα 2, τα οποία αναμένεται να αποφέρουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ή να φθάσουν σε πλήρη επιχειρησιακή ικανότητα έως το τέλος του 2025.

Γενικός στόχος για την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025)

5. Η PESCO θα συνεχίσει να συμβάλλει στην εκπλήρωση του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, μεταξύ άλλων ενόψει των πλέον απαιτητικών αποστολών. Στο πλαίσιο αυτό, ο γενικός στόχος για τη δεύτερη αρχική φάση έως το 2025 θα είναι η εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων που ανέλαβαν αμοιβαία, μεταξύ άλλων επιδιώκοντας ένα συνεκτικό Σύνολο Δυνάμεων Πλήρους Φάσματος (FSFP), σύμφωνα με τη γνωστοποίηση για την PESCO, το οποίο θα συμβάλει στην εκπλήρωση του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ, που πρέπει να καθοριστεί περαιτέρω από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του επικείμενου Στρατηγικού Προσανατολισμού. Ως αποτέλεσμα, η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να οδηγήσει στη βελτίωση των αμυντικών δυνατοτήτων των σΚΜ και να τις θέσει επειγόντως στην υπηρεσία των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ σύμφωνα με τη διαδικασία Πρωταρχικού Στόχου. Προκειμένου να επιτευχθεί ένα τέτοιο συνεκτικό, διαλειτουργικό, αναπτύξιμο και σπονδυλωτό FSFP, η ανάπτυξη δυνατοτήτων των κρατών μελών θα συνεχιστεί σύμφωνα με τις προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων της ΕΕ, περιλαμβανομένων των Στόχων Δυνατοτήτων Υψηλού Αντικτύπου και των συστάσεων της CARD, διασφαλίζοντας τη συνοχή των αποτελεσμάτων με αντίστοιχες διαδικασίες του NATO, όπου οι απαιτήσεις αλληλεπικαλύπτονται, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι δύο οργανισμοί είναι διαφορετικής φύσεως και δεν έχουν τις ίδιες ευθύνες και τα ίδια μέλη. Επιδιώκοντας την υλοποίηση του FSFP, τα σΚΜ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσουν τα επαναλαμβανόμενα κενά στη συγκρότηση δυνάμεων των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ και ταυτόχρονα να εξετάζουν συστηματικά και να αξιοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο εργαλεία της ΕΕ για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων τους.

Στόχοι πολιτικής για την υλοποίηση των δεσμεύσεων και των έργων κατά την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025)

6. Υπογραμμίζοντας την ανάγκη, σύμφωνα με την απόφαση 2017/2315 του Συμβουλίου για τη θεσμοθέτηση της PESCO, να εκπληρωθούν έως το 2025 οι δεσμευτικότερες υποχρεώσεις που ανέλαβαν αμοιβαίως και αναγνωρίζοντας τη σημασία της επίτευξης συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και απτών παραδοτέων έως το τέλος της επόμενης φάσης της PESCO, το Συμβούλιο συμφωνεί με τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων της PESCO:
- Υπό το πρίσμα του περιβάλλοντος ασφάλειας και των διεθνών ευθυνών της Ένωσης και με σκοπό να επιτευχθούν συμφωνημένοι στόχοι, τα σΚΜ θα πρέπει να τηρούν τα συλλογικά κριτήρια για τις αμυντικές δαπάνες και να διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να ενισχύσουν τη θετική τάση για τακτική αύξηση των αμυντικών προϋπολογισμών και αμυντικών επενδύσεων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συντονισμένης αντιμετώπισης των προκλήσεων που προκύπτουν από τις οικονομικές συνέπειες της κρίσης COVID-19 στην άμυνα.
 - Να εναρμονιστούν περαιτέρω οι αμυντικοί μηχανισμοί των σΚΜ μεταξύ τους εξετάζοντας συστηματικά και αξιοποιώντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα αμυντικά εργαλεία και πρωτοβουλίες της ΕΕ (CDP, περιλαμβανομένων των HICGs, CARD, PESCO, EDF), στις εθνικές τους διαδικασίες αμυντικού σχεδιασμού για να ενισχυθεί η συνοχή τους. Αυτό περιλαμβάνει και υποχρέωση να αναφέρονται τα εν λόγω εργαλεία και πρωτοβουλίες όταν διεξάγονται επανεξετάσεις της εθνικής άμυνας. Τα αποτελέσματα τέτοιων επανεξετάσεων θα πρέπει να κοινοποιούνται και να παρουσιάζονται στα άλλα σΚΜ, όποτε αυτό είναι δυνατόν.
 - Να χρησιμοποιούνται καλύτερα τα έργα PESCO για να ενισχύουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες των σΚΜ και να στηρίζουν την προσπάθεια για το συνεκτικό FSFP, σύμφωνα με το επίπεδο φιλοδοξίας της ΕΕ και τη γνωστοποίηση για την PESCO.

- Να ενισχυθούν περαιτέρω η διαθεσιμότητα, η ετοιμότητα και η διαλειτουργικότητα στρατηγικά αναπτυσσόμενων σχηματισμών για την υλοποίηση του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ, μεταξύ άλλων διερευνώντας τη δυνατότητα κοινού στρατηγικού σχεδιασμού, εκπαίδευσης και ασκήσεων των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών. Αυτός θα πρέπει να βασίζεται και να υποστηρίζεται από υφιστάμενα στρατιωτικά εργαλεία της ΕΕ, π.χ. τις μάχιμες μονάδες της ΕΕ, καθώς και από άλλες πολυεθνικές δομές, με βάση τις αρχές της συμμετοχικότητας, της διαφάνειας και της διαύγειας σε όλα τα σΚΜ, σε σύνδεση και με τη διαδικασία Πρωταρχικού Στόχου και τη βάση δεδομένων ταχείας αντίδρασης, καθώς και με τις εργασίες για τη στρατιωτική κινητικότητα.
- Να ενδυναμωθεί η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της Ένωσης, ιδίως παρέχοντας ουσιαστικές συνεισφορές στις δυνάμεις και τα μέσα που απαιτούνται για στρατιωτικές αποστολές και επιχειρήσεις και ολοκληρώνοντας συγκροτήσεις δυνάμεων, μεταξύ άλλων δε παρέχοντας το πλήρες προσωπικό που απαιτείται για το Επιχειρησιακό Στρατηγείο και το Στρατηγείο Δυνάμεων της ΕΕ, καθώς και για τη Στρατιωτική Δυνατότητα Σχεδίασης και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων (MPCC), προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα της τελευταίας να σχεδιάζει και να διεξάγει αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ, σύμφωνα με τη συμφωνημένη εντολή της.
- Να αναπτυχθούν περαιτέρω δυνατότητες σύμφωνα με τις προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων της ΕΕ και συναφείς Περιπτώσεις Στρατηγικού Πλαισίου, περιλαμβανομένων των Στόχων Υψηλού Αντικτύπου. Να εξεταστεί κατά προτεραιότητα μια ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση προκειμένου να καλυφθούν ελλείψεις δυνατοτήτων και να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA) ως ευρωπαϊκό φόρουμ για κοινή ανάπτυξη δυνατοτήτων σύμφωνα με τη συμφωνημένη δέσμευση στην PESCO.
- Να διασφαλιστεί ότι όλα τα έργα που αφορούν δυνατότητες υπό την ηγεσία σΚΜ θα κάνουν πιο ανταγωνιστική την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και ότι τα προγράμματα συνεργασίας και οι στρατηγικές αγορών που εγκρίνονται από τα σΚΜ θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας (EDTIB), μεταξύ άλλων προωθώντας τη διασυννοριακή συμμετοχή ΜΜΕ και εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7. Προκειμένου να διασφαλισθεί αποτελεσματική υλοποίηση έργων PESCO που συμβάλλουν στην εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων και βοηθούν στην υλοποίηση προτεραιοτήτων ως προς τις δυνατότητες που εντοπίζονται βάσει του CDP και της CARD, το Συμβούλιο συμφωνεί ως προς τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές για τα έργα PESCO κατά την επόμενη φάση της PESCO:
- θα εστιάζουν τις προσπάθειες ανάπτυξης δυνατοτήτων τόσο σε βραχυπρόθεσμες ελλείψεις δυνατοτήτων όσο και σε δυνατότητες επόμενης γενιάς για να αντιμετωπίζουν ελλείψεις υψηλής τεχνολογίας και να προετοιμάζουν για έργα PESCO μετά το 2025. θα λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις, καθώς και τους τομείς εστίασης που προσδιορίζονται στην επικείμενη έκθεση της CARD για τον μελλοντικό κοινό σχεδιασμό, πράγμα που χρησιμεύει επίσης ως ιχνητής ο οποίος βοηθά τα σΚΜ να εντοπίζουν ευκαιρίες για μελλοντικά έργα PESCO.
 - θα υποβάλλουν προτάσεις για έργα PESCO, μεταξύ άλλων, με επιχειρησιακή εστίαση και βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο βάσει ήδη υφιστάμενων δυνατοτήτων, εστιάζοντας κυρίως στην από κοινού εκπαίδευση και άσκηση ενόπλων δυνάμεων, προκειμένου να διευκολυνθεί η από κοινού ανάπτυξη επί του πεδίου.
 - θα βελτιώνουν τη διακυβέρνηση και τη διαχείριση έργων PESCO, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των συζητήσεων των σΚΜ, όπως περιγράφονται στο προσάρτημα 1.
 - θα διασφαλίζουν ότι τα έργα PESCO που προσδιορίζονται στο προσάρτημα 2 θα αποφέρουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ή θα φθάσουν στην πλήρη επιχειρησιακή ικανότητα πριν από το τέλος της επόμενης φάσης PESCO (2021-2025).

Κίνητρα για να βελτιωθεί η παρακολούθηση και η εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων

8. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της πολιτικής δυναμικής για την PESCO και του ρόλου του Συμβουλίου στην παροχή στρατηγικής καθοδήγησης για την PESCO σε ετήσια βάση και συμφωνεί ότι τα σΚΜ πρέπει να βελτιώσουν την εκπλήρωση όλων των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων με ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρησιακές δεσμεύσεις και τις δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο εγκρίνει τα ακόλουθα κίνητρα:

- Με στόχο να ενισχυθεί η διαθεσιμότητα, η δυνατότητες ανάπτυξης και η διαλειτουργικότητα των δυνάμεων και των δυνατοτήτων για τη χρήση τους σε αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ, θα τίγονται συστηματικότερα ζητήματα ανίχνευσης δυνάμεων και συγκρότησης δυνάμεων σε πολιτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων κατά την προετοιμασία και την παρακολούθηση διασκέψεων συγκρότησης δυνάμεων.
- Η διαφάνεια μεταξύ των σΚΜ όσον αφορά την αντίστοιχη εκπλήρωση των δεσμεύσεών τους θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Εν προκειμένω, στο πλαίσιο της αναθεώρησης της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την αλληλουχία και τον προσδιορισμό πλέον συγκεκριμένων στόχων θα πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω η δυνατότητα καθορισμού ενδεικτικών μετρήσιμων στόχων με σχετικούς δείκτες προόδου, μεταξύ άλλων για τις επιχειρησιακές δεσμεύσεις, συμβάλλοντας έτσι κατά δίκαιο τρόπο στην αντίστοιχη συγκρότηση δυνάμεων για αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ, εντός των ορίων των μέσων και των δυνατοτήτων που διαθέτουν τα κράτη μέλη.
- Να διασφαλίζονται τακτικές ανταλλαγές μεταξύ των σΚΜ στην ΕΠΑ και/ή την ΕΜΑ σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης της PESCO, εστιάζοντας ιδίως στους τομείς στους οποίους πρέπει να διατηρηθούν ή να ενισχυθούν οι προσπάθειες (π.χ. εκπλήρωση δεσμεύσεων για αμυντικές δαπάνες, εθνικές προσπάθειες για την αποτύπωση της ευρωπαϊκής συνεργατικής προσέγγισης στην ανάπτυξη δυνατοτήτων, η πρόοδος των έργων ή η συστηματική εξέταση και βέλτιστη χρήση των εργαλείων και πρωτοβουλιών αμυντικού σχεδιασμού της ΕΕ σε διαδικασίες εθνικού αμυντικού σχεδιασμού).

- Να διερευνηθούν περαιτέρω δεσμοί μεταξύ συναφών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ όσον αφορά επιχειρησιακές δεσμεύσεις, και της υλοποίησης έργων PESCO στον επιχειρησιακό τομέα, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή της γραμματείας της PESCO και, κατά περίπτωση, των υπηρεσιών της Επιτροπής στις διαδικασίες των έργων. Να διερευνηθούν τρόποι βελτίωσης της χρηματοδότησης των στρατιωτικών αποστολών και επιχειρήσεων στο πλαίσιο της απόφασης ΕΜΕ του Συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη μάχιμων μονάδων της ΕΕ και, εν ευθέτω χρόνο, της ανάπτυξης κρίσιμων δυνατοτήτων, με βάση διδάγματα που αντλήθηκαν από εν εξελίξει αποστολές και επιχειρήσεις. Η δυνατότητα να επανεξετάζονται τακτικά οι κοινές δαπάνες, με βάση τα διδάγματα που αποκομίστηκαν κατά τη διάρκεια προηγούμενων και εν εξελίξει κρίσεων και αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ, θα μπορούσε να συμβάλει στην εκπλήρωση της σχετικής δέσμευσης της PESCO.
- Να διερευνηθούν τα υφιστάμενα οικονομικά κίνητρα (π.χ. απαλλαγή ΦΠΑ για ad hoc έργα στον ΕΟΑ) υπέρ της αμυντικής συνεργασίας σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό δίκαιο και αντίστοιχους εθνικούς κανονισμούς.
- Να προωθηθεί ο ανοικτός χαρακτήρας διασυνοριακών αλυσίδων εφοδιασμού, ιδίως για ΜΜΕ και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, προκειμένου να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα τόνωσης για συμμετοχή των αμυντικών βιομηχανιών των σΚΜ στην υλοποίηση έργων PESCO, μεταξύ άλλων μέσω του ΕΤΑ, με σκοπό και την τόνωση αναδυόμενων και επαναστατικών τεχνολογιών, καθώς και της καινοτομίας στο πλαίσιο μιας πιο ολοκληρωμένης, βιώσιμης, καινοτόμου και ανταγωνιστικής EDTIB, η οποία παραμένει ανοικτή στη συνεργασία.

Μελλοντική πορεία και επόμενα βήματα

9. Το παρόν έγγραφο ολοκληρώνει την PSR το 2020 με τα κύρια αποτελέσματα όσον αφορά τη βελτίωση των σχετικών διαδικασιών PESCO και τον προσδιορισμό των στόχων πολιτικής, των στόχων και των περαιτέρω κινήτρων για την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025). Συνακόλουθα, η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την αλληλουχία των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων και τον καθορισμό πλέον συγκεκριμένων στόχων θα επανεξεταστεί στις αρχές της επόμενης φάσης το 2021. Σύμφωνα με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αμυντικές πρωτοβουλίες και τους μελλοντικούς στρατηγικούς προσανατολισμούς, η επόμενη PSR θα διεξαχθεί πριν από το τέλος της δεύτερης αρχικής φάσης, το 2025. Στη συνάρτηση αυτή, όπως αναφέρει η γνωστοποίηση για την PESCO, η οποία υπενθυμίζει επίσης τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολιτικής ορισμένων κρατών μελών για την ασφάλεια και την άμυνα, τα σΚΜ θα αξιολογήσουν την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της PESCO, θα συζητήσουν και θα αποφασίσουν σχετικά με την ανάληψη νέων υποχρεώσεων, ώστε να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο προς την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής ασφάλειας και άμυνας.

Αποτελέσματα των συζητήσεων των συμμετεχόντων κρατών μελών σχετικά με τις δεσμεύσεις, τα έργα PESCO και τις διαδικασίες/μεθόδους εργασίας

Δεσμεύσεις

Τα σΚΜ υπογράμμισαν ότι οι δεσμευτικότερες υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει μεταξύ τους έχουν αποδειχθεί ότι παρέχουν σταθερή κατευθυντήρια γραμμή για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της PESCO και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να αλλάξουν. Ωστόσο, όπως αξιολογήθηκε από τον Ύπατο Εκπρόσωπο και επισημάνθηκε από το Συμβούλιο του Ιουνίου του 2020, η πρόοδος που σημειώθηκε στην εκπλήρωση των εν λόγω δεσμεύσεων, ιδίως όσον αφορά επιχειρησιακές δεσμεύσεις και όσες σχετίζονται με την ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση, δεν είναι επαρκής και τα σΚΜ πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες για την εκπλήρωση όλων των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων εν όψει των πλέον απαιτητικών αποστολών και προκειμένου να συμβάλουν στην εκπλήρωση του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ. Σε αυτό θα μπορούσαν να συμβάλουν ο πιθανός καθορισμός ενδεικτικών μετρήσιμων στόχων με σχετικούς δείκτες προόδου και η ανάπτυξη κινήτρων για την εκπλήρωση των επιχειρησιακών δεσμεύσεων, σημεία που θα συζητηθούν περαιτέρω.

Μολονότι συμφωνούν ως προς τη σημασία της εκπλήρωσης και/ή της προσαρμογής των υφιστάμενων πλέον συγκεκριμένων στόχων, κατά περίπτωση, τα σΚΜ, υπό το πρίσμα του εξελισσόμενου πλαισίου ασφάλειας, εξέτασαν τον καθορισμό πλέον συγκεκριμένων στόχων σε τομείς συνεργασίας όπως η κλιματική αλλαγή, η αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, ο κυβερνοχώρος, η τεχνητή νοημοσύνη, οι πτυχές που σχετίζονται με το διάστημα, η ενεργειακή ασφάλεια και η ασφάλεια στη θάλασσα. Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την αλληλουχία και τον καθορισμό πλέον συγκεκριμένων στόχων θα αναθεωρηθεί στις αρχές του 2021 με σκοπό να καθοριστούν οι στόχοι και τα συγκεκριμένα επιδιωκόμενα αποτελέσματα για την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025) σύμφωνα με την PSR. Η γραμματεία της PESCO από κοινού με τα σΚΜ θα υποβάλουν σχετικές προτάσεις. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να βασίζονται στις υφιστάμενες δεσμευτικές υποχρεώσεις.

Επιπλέον, έχει προσδιοριστεί η ανάγκη για εργαστήριο εμπειρογνομόνων σχετικά με πιο συγκεκριμένους στόχους, το οποίο θα διοργανωθεί από τη γραμματεία της PESCO μετά τη σύνοδο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων στις 20 Νοεμβρίου 2020.

Έργα PESCO

Όσον αφορά τα έργα PESCO, τα σΚΜ υπογράμμισαν ότι το τρέχον σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο των έργων PESCO θα πρέπει να διατηρηθεί και να αξιοποιηθεί πλήρως, μεταξύ άλλων μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης πτυχών για τη διαχείριση έργων, όπως οι από κοινού συμφωνηθέντες δείκτες προόδου, δείκτες κινδύνου και κριτήρια επιτυχίας, προκειμένου να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στην πρόοδο των έργων PESCO. Αντίθετα, όσον αφορά τη διαδικασία εξέτασης της προόδου των έργων, όταν τα μέλη του έργου διαπιστώνουν ότι ένα έργο δεν μπορεί να αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, το εν λόγω έργο θα πρέπει είτε να ανανεώνεται είτε να κλείνει, με απόφαση των συμμετεχόντων μελών του έργου, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα, η αποτελεσματικότητα και η αξιοπιστία όλων των έργων PESCO.

Τα σΚΜ αναγνώρισαν επίσης ότι, με σεβασμό στα πρωτεία των μελών των έργων, υπάρχει ενδιαφέρον για συνένωση ή συγχώνευση ορισμένων έργων προκειμένου να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητά τους, να εξοικονομηθούν πόροι, να αυξηθούν οι συνέργειες και να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις.

Κατόπιν αιτήματος των σΚΜ, η γραμματεία της PESCO θα μπορούσε να κληθεί να προτείνει ιδέες για πιθανά νέα έργα PESCO που δεν έχουν επιλεγεί μέχρι στιγμής από τα σΚΜ στο πλαίσιο της PESCO, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις της CARD, καθώς και τις προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων της ΕΕ που απορρέουν από το ΣΑΔ, περιλαμβανομένων των Στόχων Υψηλού Αντικτύπου. Η γραμματεία της PESCO καλείται επίσης, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του ΥΕ για την εφαρμογή της PESCO, να παρακολουθεί την πρόοδο των έργων και να διατυπώνει συστάσεις για την εξασφάλιση σταθερής προόδου προς συγκεκριμένα αποτελέσματα, ιδίως με βάση ειδικούς χάρτες πορείας που παρέχουν τα μέλη των έργων.

Ενώ η PESCO παραμένει διαδικασία καθοδηγούμενη από τα κράτη μέλη, τα σΚΜ αναγνώρισαν τον κρίσιμο υποστηρικτικό ρόλο της γραμματείας της PESCO κατά την αρχική φάση της PESCO και προβλέπουν ισχυρότερο συμβουλευτικό ρόλο για αυτήν στο μέλλον, ιδίως κατά τις διαδικασίες ενδεχόμενης συνένωσης, συγχώνευσης και κλεισίματος έργων, με την επιφύλαξη των αποφάσεων των αντίστοιχων μελών του έργου. Στο πλαίσιο αυτό, η γραμματεία της PESCO θα πρέπει, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις της CARD, να αναπτύξει και να διατηρήσει μια ολοκληρωμένη χαρτογράφηση των έργων, ως βασική προϋπόθεση για τη συνένωση.

Διαδικασίες/Μέθοδοι εργασίας

Μετά τις διαβουλεύσεις σχετικά με τις διαδικασίες/μεθόδους εργασίας, καθώς και τις δυνατότητες για τη βελτίωση του συνολικού χρονοδιαγράμματος της PESCO, διασφαλίζοντας παράλληλα την αναγκαία πολιτική δυναμική και τον ρόλο του Συμβουλίου στην παροχή στρατηγικής κατεύθυνσης και καθοδήγησης για την PESCO σε ετήσια βάση, τα σΚΜ συμφώνησαν για τις ακόλουθες προσαρμογές που σχετίζονται με τα χρονοδιαγράμματα PESCO:

- Η διαφάνεια μεταξύ των σΚΜ (τόσο για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων όσο και για την εφαρμογή των έργων) θα πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο των διαδικασιών και των μεθόδων εργασίας της PESCO. Τα εθνικά σχέδια εφαρμογής (ΕΣΕ) θα επανεξετάζονται και θα επικαιροποιούνται από τα σΚΜ, κατά περίπτωση, και θα υποβάλλονται σε ετήσια βάση, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου των σΚΜ. Η γραμματεία της PESCO καλείται να αξιολογήσει πρόσθετα μέσα και να παράσχει, κατά προτεραιότητα, συγκεκριμένες λύσεις με σκοπό την ελάφρυνση του περιττού διοικητικού φόρτου για τα σΚΜ, χωρίς να υποβαθμιστεί η ποιότητα των παρεχόμενων πληροφοριών ή ο αριθμός των αξιολογούμενων πιο δεσμευτικών υποχρεώσεων. Αυτό θα μπορούσε να συνεπάγεται την ανάπτυξη μιας ψηφιακής πλατφόρμας για την υποβολή ΕΣΕ που θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν εν μέρει προσυμπληρωμένες πληροφορίες ανά σΚΜ, με βάση πληροφορίες που αυτά έχουν ήδη παράσχει στο πλαίσιο της PESCO, της CARD και άλλων σχετικών αμυντικών πρωτοβουλιών της ΕΕ.
- Τα ΕΣΕ θα πρέπει ανά διετία να συνοδεύονται από πολιτική δήλωση υψηλού επιπέδου στην οποία τα σΚΜ θα μπορούν να περιγράφουν τα κύρια επιτεύγματα και να αναφέρουν τις ειδικές εθνικές προτεραιότητες και συνεισφορές. Τακτικές πολιτικές συζητήσεις υψηλού επιπέδου μεταξύ των σΚΜ και του ΥΕ θα πρέπει να συνεχίσουν να εξασφαλίζουν πολιτική δυναμική. Τα ΕΣΕ θα γνωστοποιούνται ετησίως στη γραμματεία της PESCO έως τις 10 Μαρτίου. Κάθε χρόνο, ο Ύπατος Εκπρόσωπος θα υποβάλλει την ετήσια έκθεση σχετικά με την υλοποίηση της PESCO έως τον Ιούλιο, προκειμένου το Συμβούλιο να εγκρίνει τη σύστασή του για την αξιολόγηση της προόδου που έχουν σημειώσει τα σΚΜ όσον αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο της PESCO έως τον Νοέμβριο.

- Προκειμένου να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη τα αποτελέσματα της CARD, νέα έργα PESCO θα εξετάζονται και θα μπορεί να εγκρίνονται από το Συμβούλιο μία φορά ανά διετία, με αποτέλεσμα τη μετάβαση σε διετή κύκλο έργων χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα κατ' εξαίρεση υποβολής έργων στο ενδιάμεσο διάστημα. Κάθε έτος με άρτιο αριθμό θα προκηρύσσονται νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και νέα έργα PESCO μπορεί να εγκρίνονται κάθε έτος με περιττό αριθμό. Οι προσκλήσεις θα δρομολογηθούν τον Ιούλιο μετά τη συγκεντρωτική ανάλυση της CARD με προθεσμία υποβολής προτάσεων τον Οκτώβριο και, στη συνέχεια, περίοδο αξιολόγησης των προτάσεων έργων και διευκρινίσεων, μεταξύ άλλων για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συμμετοχή των σΚΜ. Με βάση τη σύσταση του Ύπατου Εκπροσώπου και κατόπιν στρατιωτικής γνωμοδότησης της EUMC προς την ΕΠΑ, το Συμβούλιο θα εκδώσει, κατά περίπτωση, απόφαση για την τροποποίηση του καταλόγου των έργων PESCO έως τον Μάιο. Το 2021 προβλέπεται μεταβατική περίοδος κατά την οποία η επόμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για νέα έργα PESCO θα δρομολογηθεί κατ' εξαίρεση στις αρχές Μαρτίου με προθεσμία υποβολής προτάσεων έως το τέλος Ιουνίου και το Συμβούλιο μπορεί να συμφωνήσει σε νέο κατάλογο έργων PESCO τον Νοέμβριο του 2021.

Έργα PESCO που έχουν προγραμματιστεί να αποφέρουν συγκεκριμένα αποτελέσματα/πλήρη επιχειρησιακή ικανότητα (FOC) πριν από το τέλος της επόμενης φάσης PESCO (2021-2025)

Εκπαίδευση, εγκαταστάσεις:

- Ακαδημία για τον κυβερνοχώρο και κόμβος καινοτομίας της ΕΕ (EU CAIH)
- Δίκτυο κέντρων καταδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUNDC)
- Ολοκληρωμένο κοινό ευρωπαϊκό κέντρο κατάρτισης και προσομοίωσης (EUROSIM)
- Εκπαίδευση χειρισμού ελικοπτέρου σε συνθήκες υψηλής θερμοκρασίας και υψομέτρου (H3T)
- Κοινή Σχολή Πληροφοριών της ΕΕ (JEIS)
- Δυνατότητα ηλεκτρονικού πολέμου και πρόγραμμα διαλειτουργικότητας για τη μελλοντική συνεργασία κοινής ISR
- Πεδίο εκπαίδευσης για την ΧΒΠΠ άμυνα (CBRNDTR)

Ξηρά, σχηματισμοί:

- Επιχειρησιακός πυρήνας αντιμετώπισης κρίσεων EUFOR (EUFOR CROC)
- Ολοκληρωμένο μη επανδρωμένο σύστημα εδάφους (UGS)
- Ενωσιακά πυραυλικά συστήματα πεδίου μάχης εδάφους για στόχους εκτός οπτικού πεδίου (BLOS)

Θάλασσα

- Εποπτεία και προστασία λιμένων και θαλασσών (HARMSPRO)
- Αναβάθμιση της θαλάσσιας εποπτείας (UMS)
- Αναπτύξιμος σπονδυλωτός μηχανισμός δυνατοτήτων υποβρύχιας παρέμβασης (DIVEPACK)

Κυβερνοχώρος, C4ISR

- Ευρωπαϊκή ασφαλής ραδιοεπικοινωνία μέσω λογισμικού (ESSOR)
- Πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών για την αντιμετώπιση απειλών και συμβάντων στον κυβερνοχώρο (CTIRISP)
- Ομάδες ταχείας αντίδρασης για τον κυβερνοχώρο και αμοιβαία συνδρομή στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (CRRT)
- Σύστημα στρατηγικής διοίκησης και ελέγχου για αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ (ESC2)
- Ένας ενιαίος σταθμός διοίκησης τακτικής διοίκησης και ελέγχου (C2) αναπτύξιμων δυνάμεων ειδικών επιχειρήσεων (SOF) (SOCC)

Κοινές ικανότητες

- Επιχειρησιακή λειτουργία για την ενέργεια (EOF)
- Στρατιωτική κινητικότητα
- Ευρωπαϊκή ιατρική διοίκηση (EMC)
- Δίκτυο κέντρων υλικοτεχνικής υποστήριξης στην Ευρώπη και υποστήριξης επιχειρήσεων (NetLogHubs)
- Ενωσιακή λύση ραδιοπλοήγησης (EURAS)

- Μονάδα συντονισμού της στήριξης GeoMETOC (GMSCE)
 - Υλικό και στοιχεία για την τεχνολογική ανταγωνιστικότητα της ΕΕ (MAC-EU)
 - Εποπτεία ΧΒΡΠ ως υπηρεσία (CBRN SaaS)
-